

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen			
Arbetsutskottet	2006-11-15	563	2
Socialnämnden	2006-11-24	98	3

Länsstyrelsen, Verksamhetschefer, enhetschefer stab, sektionschefer

Dnr 2005/109 732

**Anhörigstöd för personer som vårdar äldre anhöriga/ närstående –
En slutrapport gällande projekt inom ramen för statliga
stimulansmedel för utveckling av stöd till anhöriga**

Bilaga: Slutrapport

Bakgrund

Anhöriga eller närstående svarar för omfattande hjälp- och stödinsatser till äldre personer som behöver tillsyn, vård och omsorg för att klara sin vardag. Insatser som utan den anhöriges hjälp skulle tillfalla den kommunala omsorgen och hälso- och sjukvården. Den informella omsorgen som utförs av familjen och andra närstående har länge varit en självklarhet men under senare år har anhöriga/närståendes behov av stöd allt mer påtalats.

Staten har sedan 1999 avsatt resurser till landets kommuner för att stimulera utvecklingen av stödet till anhöriga. Ytterligare medel tillkommer under 2006 och framöver. Kommunerna uppmanas att stimulera och stödja, något de inte är skyldiga att göra. Socialstyrelsen fördelar pengarna till länsstyrelserna.

Luleå kommuns socialförvaltning ansökte och beviljades medel för ett projekt för tiden 2005-11-01—2006-10-31. Uppdragsgivare för projektet har varit socialnämnden.

Syfte

Syftet var att kartlägga anhörigvårdares behov av hjälp- och stödinsatser och därefter upprätta en behovsbeskrivning.

Mål

Specifikt mål var att få ett färskt underlag för en behovsbeskrivning. Det övergripande målet för anhörigstöd är att anhöriga ska ha möjlighet till ett varierat utbud av hjälpinsatser från både kommun och frivilliga allt efter individuellt val.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen			
Arbetsutskottet	2006-11-15	563	3
Socialnämnden	2006-11-24	98	4

Sammanfattning

Kartläggningen har bestått av intervjuer, informations- och diskussionsträffar samt av frågeformulär. Individuella intervjuer har genomförts med anhöriga. Informations- och diskussionsträffar har genomförts med representanter från Demensföreningen, Strokeföreningen, Röda korset, KPR, PRO, diakoner vid svenska kyrkan, förvaltningens biståndshandläggare och vård- och omsorgspersonal samt med distriktssköterskor.

Frågeformulär delades ut i samband med träffarna. De som svarat på dem var diakoner, distriktssköterskor, pensionärsföreningar, äldreboenden, Fyrens korttidsboende och dagverksamhet, hemtjänsten samt Lillöns gruppbostad för äldre funktionshindrade.

Resultat

Resultatet av kartläggningen visar att anhöriga har ett stort behov av först och främst stödsamtal och avlösning både i hemmet och via korttidsboende. Information om diagnoser, bemötande, var/vilken hjälp som finns, samt mötesplatser för att träffa andra i samma situation är också ett stort behov hos många. Information om diagnoser, om anhörigas situation även till omgivningen lyftes fram. Det visar sig för många att omgivningen drar sig undan och isoleringen blir mer och mer uttalad och tung att leva med. Biståndshandläggare, distriktssköterskor, pensionärsorganisationer, diakoner och omvårdnadspersonal påtalade vikten av en kontaktperson inom socialförvaltningen som agerar som samordnare i anhörigfrågor.

Övriga behov som lyfts fram är mellanboende mellan sjukhus och hemmet, utökat stöd vid palliativ vård i hemmet, dagverksamhet för icke dementa, jourlinje/någonstans att ringa – en anhörigtelefon, självhjälpgrupper, ledsagning, arbetsterapeut som ger förslag på aktiviteter i hemmet, besök av distriktssköterska, sjukgymnast och dietist.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen			
Arbetsutskottet	2006-11-15	563	4
Socialnämnden	2006-11-24	98	5

Projektets förslag för utveckling av stödet till anhöriga:

1. Anställa en Anhörigkonsulent/konsult på försök - i projektform. Anhörigkonsult/konsult är länken, samordnaren mellan anhörigvårdaren, kommunen, volontär verksamhet och organisationer ("den anhöriges röst" ...).

Förslag på befattningsbeskrivning för anhörigkonsult/konsult. Fungera som motor i utvecklingsarbetet för anhörigstöd, ansvara för utvecklingen och samordna allt anhörigstöd i kommunen, sprida kunskap om de anhörigas situation och det stöd som finns, erbjuda samtalsstöd (vid behov hänvisa till annan profession). I samarbete med äldre- och handikappomsorgen, ideella och frivilligorganisationer, kyrkans diakoni, hälso- och sjukvården utveckla olika former för anhörigstöd, medverka i och starta upp olika utbildningstillfällen för anhöriga och närstående, frivilliga och personalgrupper.

2. Verka för möjligheten att nyttja befintliga kommunala lokaler för mötesplatser. Anhörigkonsulenten/konsulten kan tillsammans med frivilliga, frivilligorganisationer arbeta fram förslag på lämpliga lokaler för igångsättande av olika former av anhörigträffar
3. Verka för möjligheten att införa fria avlösningstimmar i hemmet som en behovsprövad insats
4. Som ett komplement till övrigt anhörigstöd kan framtidens möjligheter att nyttja IT-baserat stöd beaktas. Forskning och utveckling pågår inom området.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen			
Arbetsutskottet	2006-11-15	563	5
Socialnämnden	2006-11-24	98	6

Socialförvaltningen avser att behandla förslagen i samband med framtagandet av handlingsplan för äldreomsorgen.

Förslag till beslut

- att lämna rapporten till länsstyrelsen.

_____

Socialnämndens arbetsutskott föreslår socialnämnden besluta

- i enlighet med förslaget.

_____

Socialnämnden beslutar

- att lämna rapporten om Anhörigstöd för personer som vårdar äldre anhöriga/närstående till Länsstyrelsen.

_____

Beredningen

Socialnämndens arbetsutskott

Socialnämnden

Justerandes signatur/Beslutandes underskrift

Utdragsbestyrkande